

Lunchsessie Klimaatdesinformatie

29 januari 2025

Mario Veen

mario.veen@hu.nl

HOGESCHOOL UTRECHT

HIER KOMT ALLES SAMEN

SOCIALE INTERACTIE IN DE PUBLIEKE RUIMTE

Onderzoekslijnen binnen het lectoraat

- Sociale interactie binnen de zorg
- Sociale interactie en veiligheid
- Sociale interactie binnen de klimaat- en ecologische crisis
- Sociale interactie en technologisering

- Hoe verhoud je je als professional tot de klimaatcrisis?
- Hoe voer je professionele gesprekken in duurzame transities?
- **Hoe vergroot je maatschappelijke weerbaarheid tegen klimaatdesinformatie?**

Kabinet presenteert stevige nieuwe maatregelen voor aanpak desinformatie

Nieuwsbericht | 17-06-2024 | 15:49

Het kabinet onderscheidt 4 aandachtsgebieden waarvan het cruciaal is dat ze beschermd blijven tegen de risico's van de verspreiding van desinformatie:

1. Cruciale democratische processen, waaronder verkiezingen
2. Volksgezondheid, waaronder mentale gezondheid en vaccinaties
3. Sociale en maatschappelijke stabiliteit
4. Inzet op het gebied van (internationale) veiligheid en stabiliteit

Bij al deze stappen blijven de waarden en grondrechten van de rechtsstaat, zoals de vrijheid van meningsuiting en persvrijheid, voorop staan.

‘Massive disinformation campaign’ is slowing global transition to green energy

UN says a global ‘backlash’ against climate action is being stoked by fossil fuel companies

Consequences of climate inaction are being felt in rich countries as well as poor, the UN climate adviser said. Photograph: Steven Saphore/AAP

Why Misinformation Must Not Be Ignored

Ullrich K. H. Ecker, Li Qian Tay, Jon Roozenbeek, Sander van der Linden, John Cook, Naomi Oreskes, Stephan Lewandowsky

TRUMP PUSHES MISINFO, BLAMES DEMS AND ‘WORTHLESS FISH’ FOR L.A. BLAZES

The president-elect's response to the horrific California wildfires was to attack the state's governor

By TIM DICKINSON
JANUARY 8, 2025

Reportage Desinformatie

De overstromingen in Valencia zijn hét moment voor nepnieuws om te floreren

In de dagen na de overstromingen in Valencia, is er online veel nepnieuws rondgegaan. Dat is niet geheel toevallig. ‘Wie moedwillig chaos wil zaaien, doet dit juist na een ramp.’

Jurriaan van Eerten 16 november 2024, 14:29

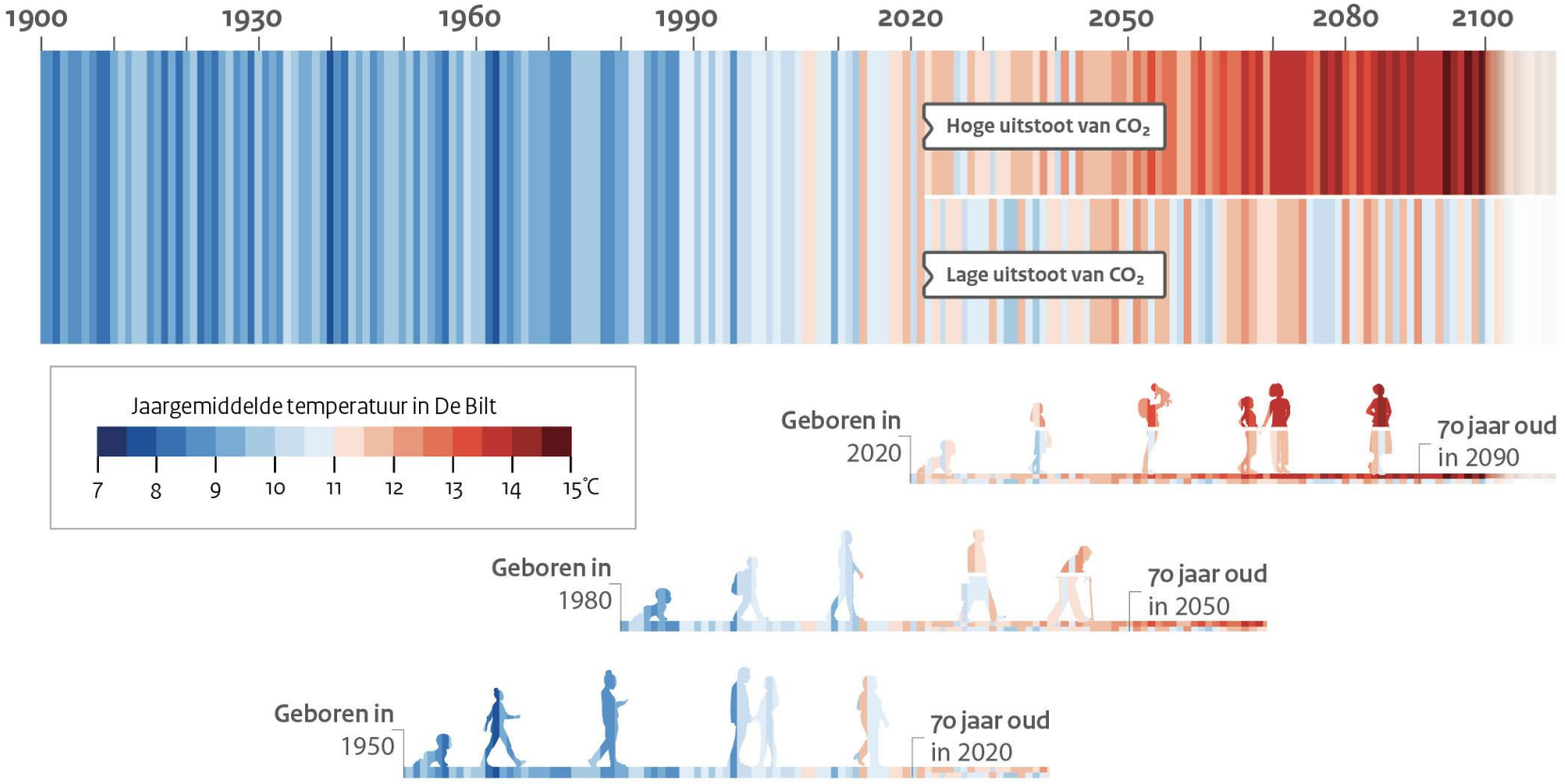
Economie • 10 jan '24 20:46 • Aangepast op 10 jan '24 21:10

WEF-experts vrezen komende 10 jaar vooral klimaatellende en desinformatie

Auteur: Thijs Baas

Koninklijk Nederlands
Meteorologisch Instituut
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Klimaatverandering in Nederland: wat ga jij hiervan meemaken?

De mate waarin huidige en toekomstige generaties te maken krijgen met een warmere en andere wereld hangt af van keuzes nu.

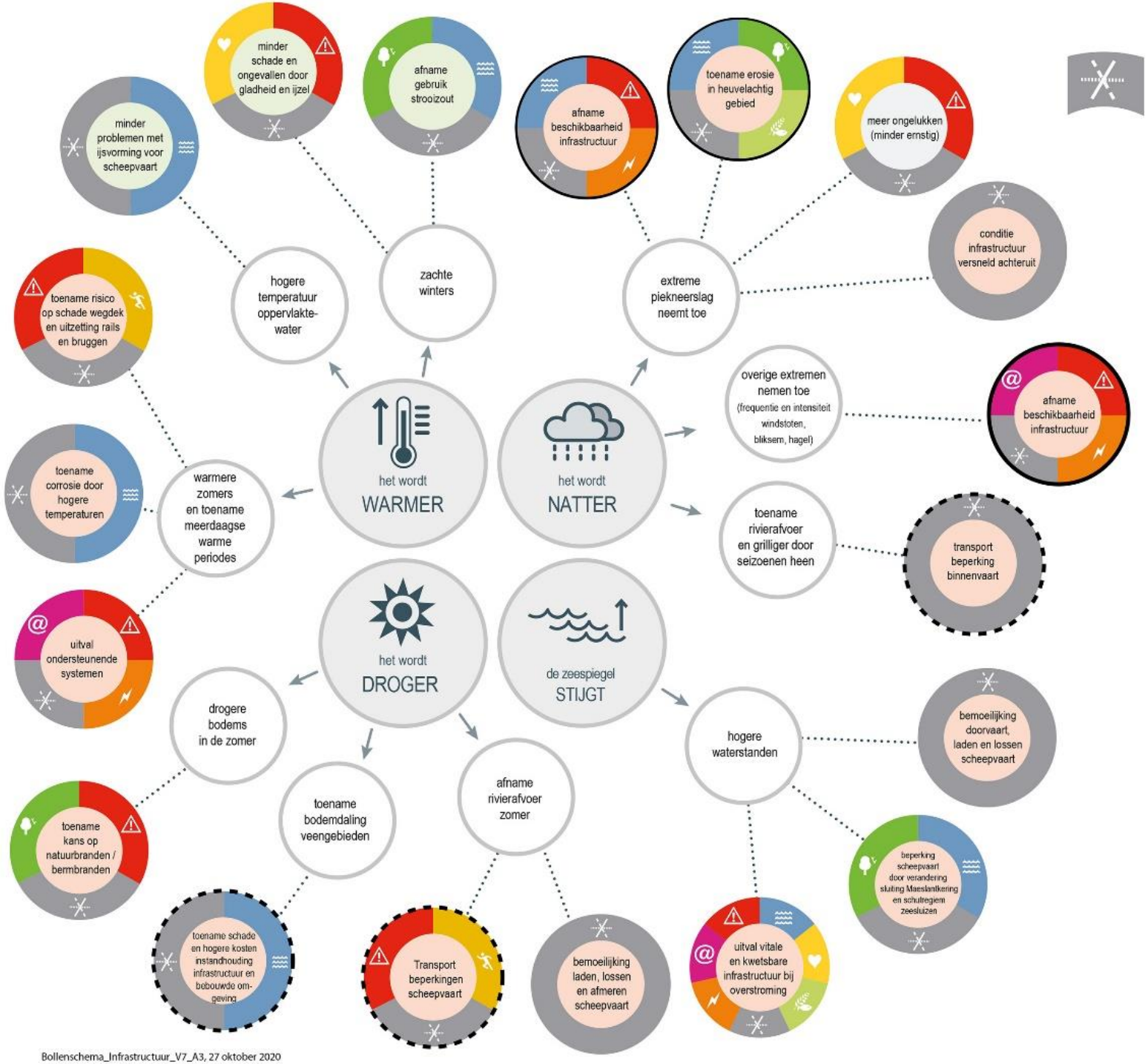
Iedereen merkt het: ons klimaat verandert. De temperatuur in Nederland is sinds 1901 al met ruim 2°C gestegen. Weersextremen volgen elkaar snel op. Hoe meer en hoe eerder we wereldwijd de uitstoot beperken, hoe minder opwarming en zeespiegelstijging en hoe minder we last krijgen van zomerdroogte, extreme hitte en zware regen.

Waarom klimaatadaptatie?

We merken klimaatverandering al

Het klimaat verandert nog meer

Schade als we niets doen

Bollenschema_Infrastructuur_V7_A3, 27 oktober 2020

Nationale Adaptatie Strategie

Klimaattrends effecten in beeld
Infrastructuur

Impact, kansen en bedreigingen

- Generieke klimaateffecten
- Middelgroot tot groot effect - dit decennium
- Groot effect - deze eeuw
- Effect is kans
- Effect is bedreiging
- Onduidelijk of effect kans of bedreiging is

Gevolgen voor sectoren

- Water en ruimte
- Natuur
- Landbouw, tuinbouw en visserij
- Gezondheid
- Recreatie en toerisme
- Infrastructuur (luchtvaart, weg, spoor, water)
- Energie
- ICT en telecom
- Veiligheid
- Gebouwde omgeving

bron:
- PBL, Aanpassen met beleid, 2013
- PBL, Aanpassen aan klimaatverandering, 2015
- NAS werkateliers 07-06-2016, 01-09-2016, 12-10-2016

Disclaimer: Dit schema is een vereenvoudigde, onvolledige weergave van de werkelijkheid waarin omwille van de leesbaarheid en overzichtelijkheid niet alle stappen in causale verbanden in beeld zijn gebracht.

Ga naar interactieve versie

Wat kun je doen om weerbaarheid tegen klimaatdesinformatie preventief te vergroten?

1. Herhaal betrouwbare informatie zo vaak mogelijk
2. Communiceer consensus (wetenschappelijke feiten)
3. Maak jargon en containerbegrippen (‘duurzaamheid’) specifiek en concreet
4. Verwerk ‘prebunking’ technieken in communicatie over klimaatverandering
5. Koppel kennis en informatie aan handelingsperspectief

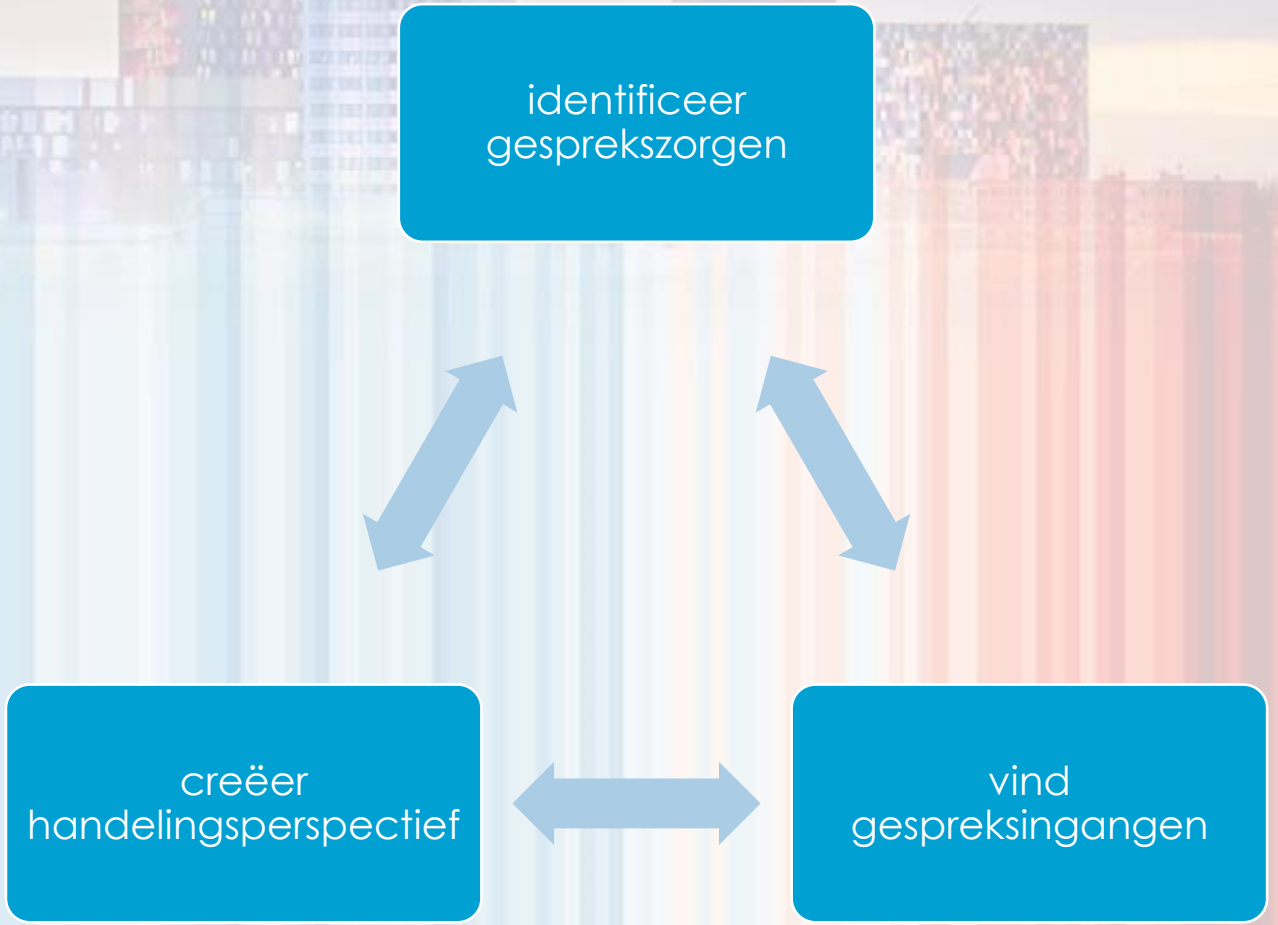

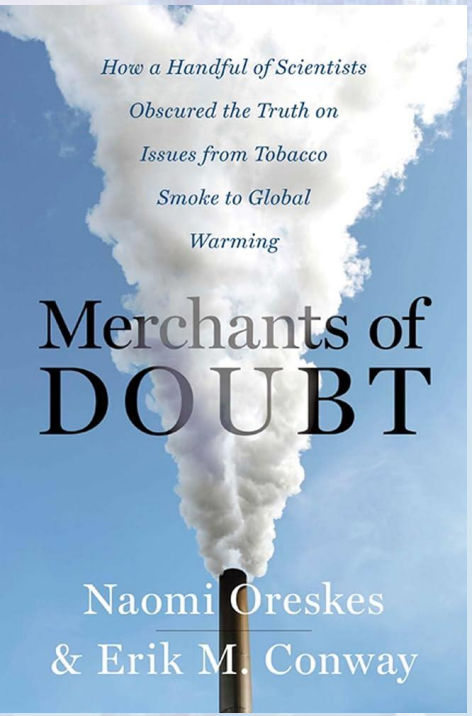
Wat moet ik denken?

Hoe moet ik me voelen?

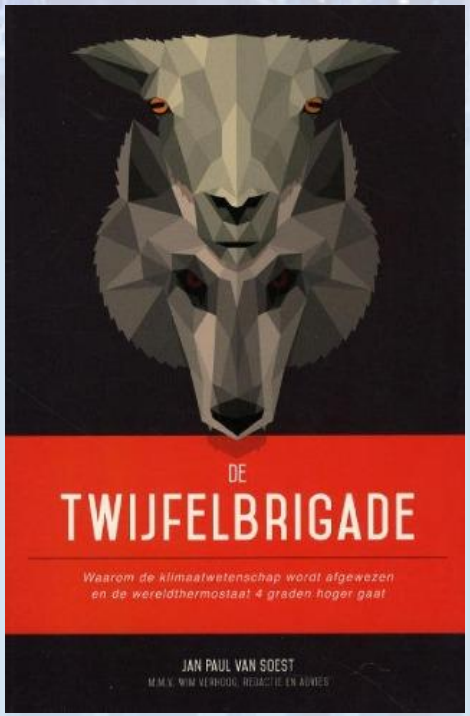
Wat moet ik doen?

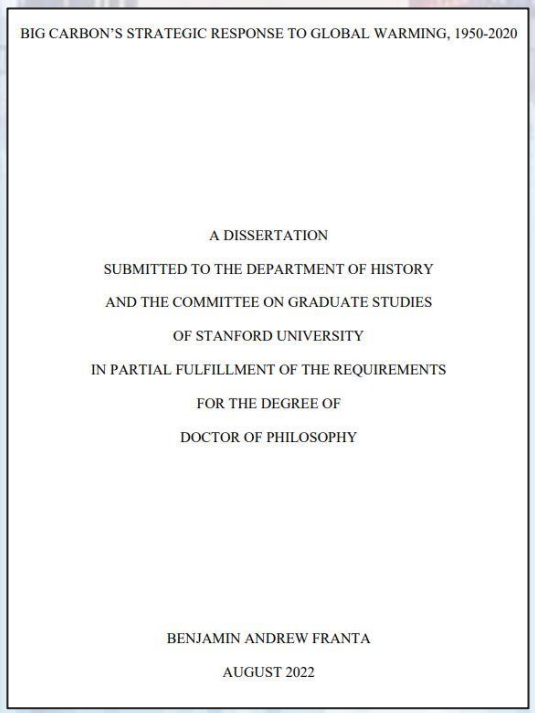
Onderzoek naar klimaatobstructie

2010

2014

BIG CARBON'S STRATEGIC RESPONSE TO GLOBAL WARMING, 1950-2020

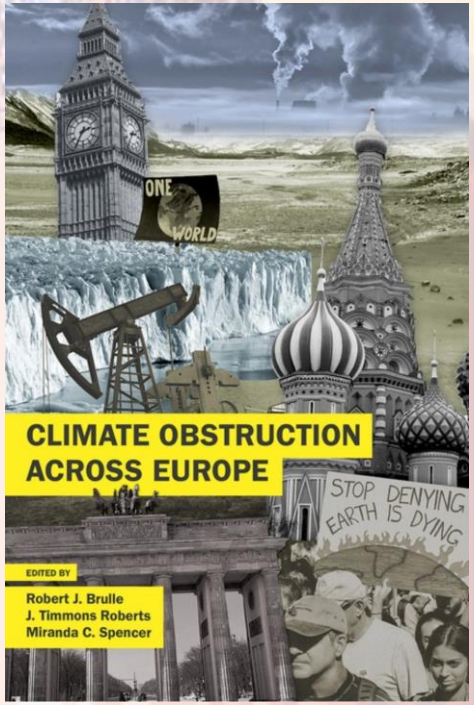
A DISSERTATION
SUBMITTED TO THE DEPARTMENT OF HISTORY
AND THE COMMITTEE ON GRADUATE STUDIES
OF STANFORD UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF PHILOSOPHY

BENJAMIN ANDREW FRANTA
AUGUST 2022

2022

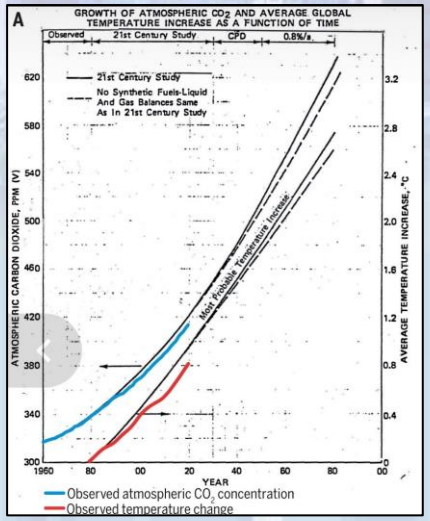

2024

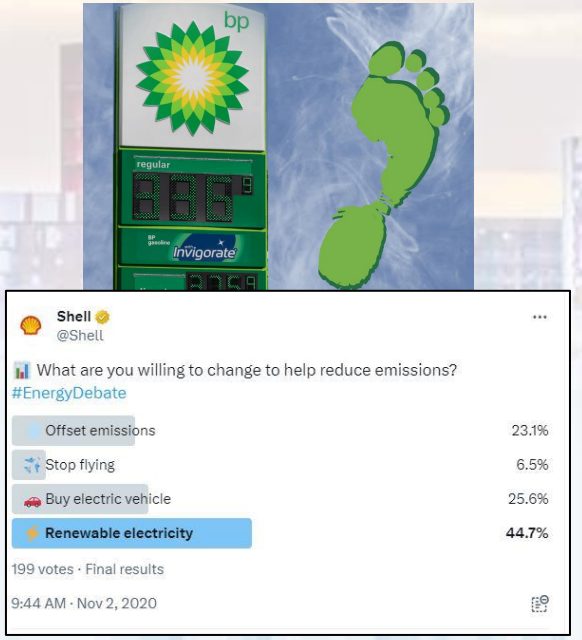

2024

Een korte geschiedenis van klimaatobstructie

1. 1950s-1970s

Industry funds climate research: “dramatic environmental effects”, “catastrophic”

2. 1980s

Manufacturing doubt

Promoting disinformation and delay

Casting doubt on science

3. 1998

‘It’s all your fault’

‘Carbon footprint’

Gaslighting

Greenwashing

4. 2000s-present

Colonizing academia

Predatory delay

Technological solutionism

Education and cultural sector

klimaatobstructie

wetenschapsontkenning

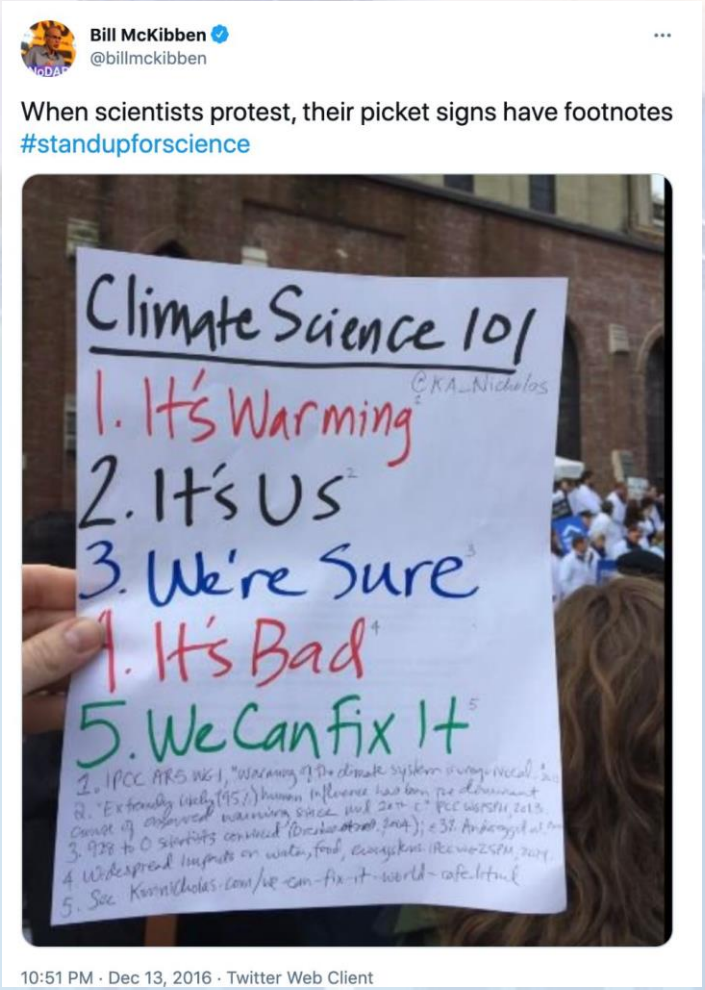
klimaatontkenning

misinformatie

desinformatie

vertraging klimaatbeleid

Communiceer consensus

Greater than 99% consensus on human caused climate change in the peer-reviewed scientific literature

Mark Lynas[1,*], Benjamin Z Houlton[2] and Simon Perry[3]

Geschiedenis klimaatwetenschap

1824 Fourier: broekasefffect

1856 Foote: CO2 is broeikasgas

1896 Arrhenius: klimaatsensitiviteit

1839 Callendar: menselijke invloed

1954 Keeling Curve: opwarming gemeten

1956 Plas: 1C opwarming in 2000

Hoe ontstaat wetenschappelijke consensus?

1. Accuratere voorspellingen en beter begrip mechanismes
2. Concurrerende hypotheses weerlegd, theorie bestand tegen tegenwerpingen
3. Observaties bevestigen voorspellingen van modellen

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Hoe kun je reageren op klimaatdesinformatie?

1. Begint met herkennen: 15 patronen
2. Reflecteer: wel of niet reageren?
   - Wat is de context van deze interactie?
   - Wat is mijn professionele rol?
   - Wat is mijn doel?
3. Is een discussie productief?
4. Oefenen, oefenen, oefenen

KLIMAATDESINFORMATIE BINGO 15 PATRONEN

LECTORAAT SOCIALE INTERACTIE IN DE PUBLIEKE RUIMTE

INHOUDSPATRONEN	1 Het wordt warmer	2 Het ligt aan ons	3 We weten het zeker	4 Het is erg	5 We kunnen er iets aan doen
PROCESPATRONEN	6 Cherrypicking	7 Complotdenken	8 Drogredenen	9 Pseudo-experts boven echte experts	10 Onrealistische verwachtingen van wetenschap
VERTRAGINGSTACTIEKEN	11 Verant-woordelijkheid afschuiven	12 Opgeven	13 Nadelen benadrukken	14 Ineffectieve maatregelen promoten	15 Moodsplaining

INHOUDSPATRONEN
PROCESPATRONEN
VERTRAGINGSTACTIEKEN

FEIT (inhoud)

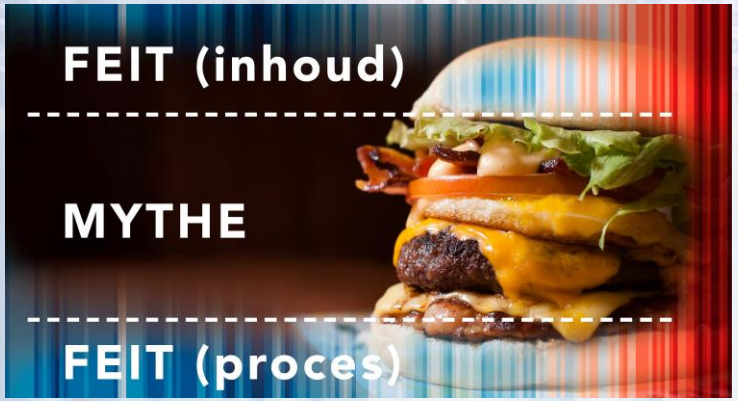
MYTHE

FEIT (proces)

Hoe vergroot je weerbaarheid tegen klimaatdesinformatie?

Reageren

Herken desinformatie patronen

Inhouds- of procesdebunking

Preventief

Deel betrouwbare informatie

Communiceer inclusief

Gebruik prebunking technieken

Professionele omgang

Context van de interactie?

Jouw doelen?

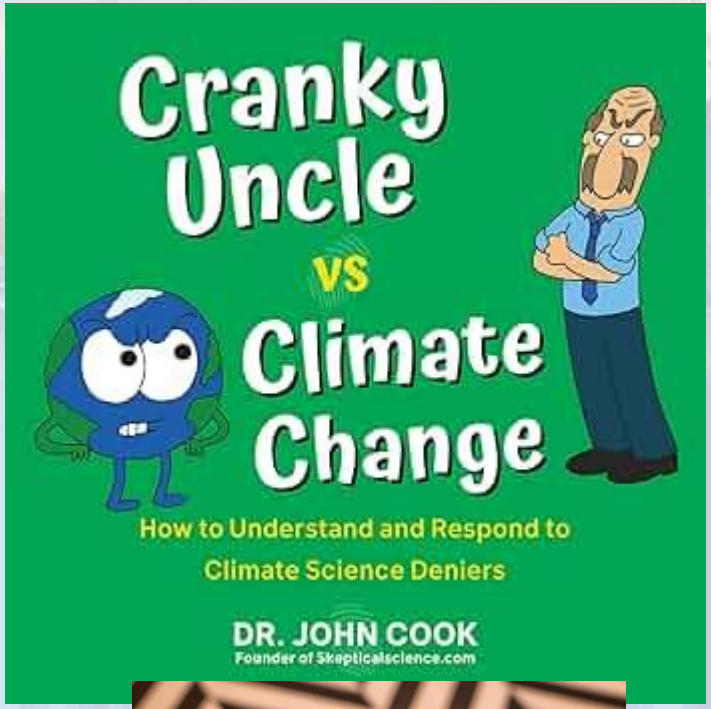
Doelen gesprekspartner?

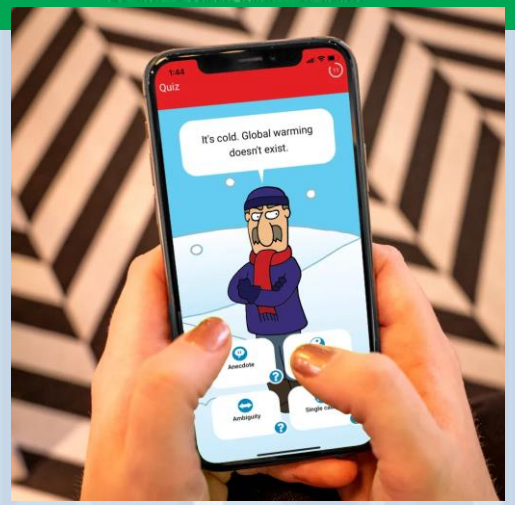
Wie luistert/leest mee?

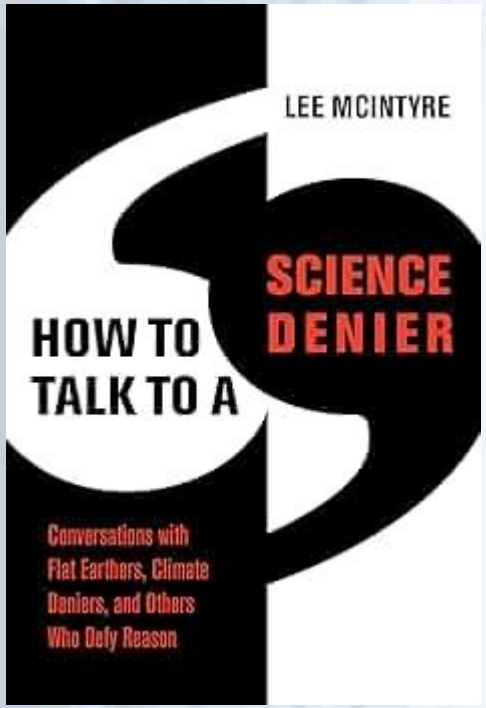
Voorkom (onbedoelde) verspreiding

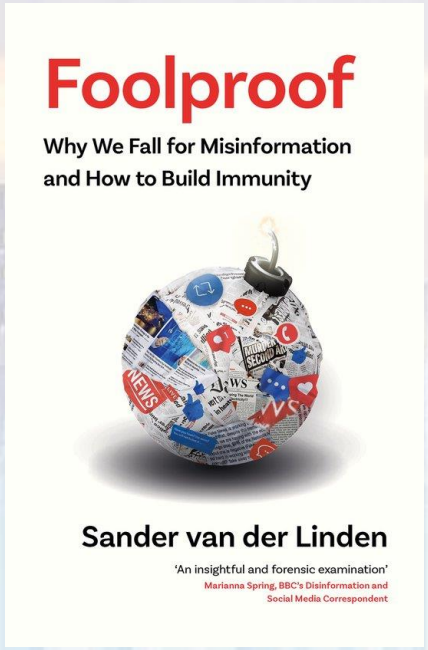
Probeer altijd iets te leren

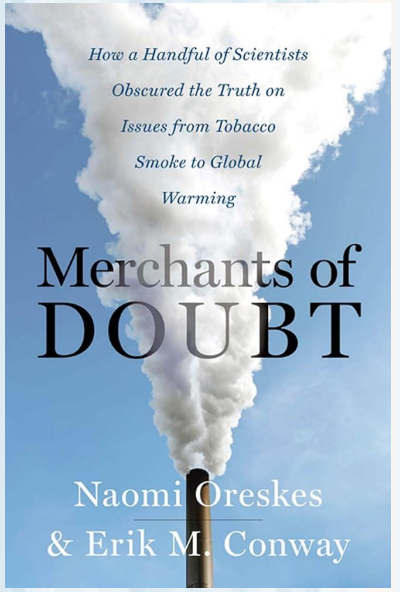
Zorg goed voor jezelf

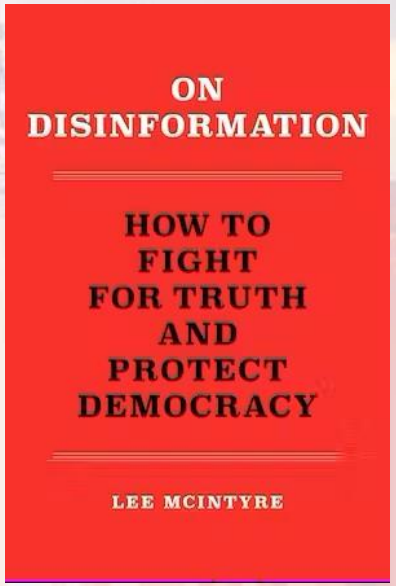

Cranky Uncle
vs
Climate Change
How to Understand and Respond to Climate Science Deniers
DR. JOHN COOK
Founder of Skepticalscience.com

Quiz
It's cold. Global warming doesn't exist.

LEE MCINTYRE
HOW TO TALK TO A
SCIENCE DENIER
Conversations with Flat Earthers, Climate Deniers, and Others Who Defy Reason

Foolproof
Why We Fall for Misinformation and How to Build Immunity
Sander van der Linden
'An insightful and forensic examination'
Marianna Spring, BBC's Disinformation and Social Media Correspondent

How a Handful of Scientists Obscured the Truth on Issues from Tobacco Smoke to Global Warming
Merchants of DOUBT
Naomi Oreskes & Erik M. Conway

ON DISINFORMATION
HOW TO FIGHT FOR TRUTH AND PROTECT DEMOCRACY
LEE MCINTYRE

Heb je vragen over de presentatie?
mario.veen@hu.nl

Heb je vanuit je organisatie praktijkvragen over desinformatie of andere duurzaamheidsthema's?

We werken graag samen met maatschappelijke partners!

UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES UTRECHT

IMPACT YOUR FUTURE